

Folketingets Kulturudvalg

ERHVERVSMINISTEREN

5. maj 2025

Besvarelse af spørgsmål 188 alm. del stillet af udvalget den 7. april 2025 efter ønske fra Katrine Daugaard (LA).

ERHVERVSMINISTERIET

Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Spørgsmål:

Vil ministeren, i forlængelse af sit svar på KUU alm. del – spm. 168, oplyse, om ministeren finder afrapporteringen meningsfuld, når Erhvervsstyrelsen har begrænsede muligheder for at foretage nærmere undersøgelser af rigtigheden af fondenes redegørelser? Vil ministeren endvidere oplyse, hvilke sanktionsmuligheder der gælder, hvis en fond ikke overholder fondslovgivningen og vedtægterne, samt oplyse, hvor mange gange Erhvervsstyrelsens tilsyn har ført til indledning af påbudssager siden 2020? Vil ministeren give et estimat over, hvor mange administrative ressourcer fonde og Erhvervsstyrelsen bruger hhv. på udarbejdelse af redegørelser og tilsyn af redegørelser?

Tlf. 33 92 33 50
Fax. 33 12 37 78
CVR-nr. 10092485
EAN nr. 5798000026001
em@em.dk
www.em.dk

Svar:

Baseret på Erhvervsstyrelsens udtalelse i min besvarelse af spørgsmål 168 alm. del stillet af udvalget den 14. marts 2025 kan jeg som svar på det indledende spørgsmål oplyse, at det væsentligste er, at bestyrelserne arbejder seriøst og professionelt med anbefalingerne for god fondsledelse. Det forudsætter, at der hos bestyrelserne er en reel vilje til at skabe den øgede åbenhed og gennemsigtighed om fondenes forhold og bestyrelsernes arbejde, som interessenterne efterspørger for at kunne vurdere og forholde sig til fondene.

Til besvarelse af de øvrige spørgsmål har jeg indhentet en udtalelse fra Erhvervsstyrelsen, som jeg henholder mig til. Styrelsen har oplyst følgende:

”Fondstilsynets sanktionsmuligheder

Erhvervsstyrelsen fører som fondsmyndighed et fondsretligt tilsyn med, at fonden ledes forsvarligt i overensstemmelse med lovgivningen og fondsvedtægten. Der er tale om et legalitetstilsyn, og Erhvervsstyrelsen skal således ikke vurdere hensigtsmæssigheden af ledelsens forretningsmæssige dispositioner.

Som led i fondsmyndighedsopgaven kan Erhvervsstyrelsen forlange de oplysninger fra fondens bestyrelse, som er nødvendige til varetagelse af

styrelsens opgaver, ligesom styrelsen kan påbyde fondens revisor at give oplysninger om fondens forhold.

Erhvervsstyrelsen kan som fondsmyndighed endvidere give fondens bestyrelse påbud om at bringe et forhold i overensstemmelse med erhvervsfondsloven, årsregnskabsloven eller fondens vedtægt.

Et påbud fra Erhvervsstyrelsen har karakter af et ”gult kort” til bestyrelsen. Det medfører, at hvis bestyrelsen sidder et påbud overhørig, vil det være en væsentlig indikation af, at de pågældende bestyrelsesmedlemmer er uegnede til at varetage bestyrelsesposten i fonden.

Vurderer Erhvervsstyrelsen konkret, at medlemmer af bestyrelsen har vist sig uegnet til at varetage hvervet, har styrelsen mulighed for under særlige omstændigheder at afsætte de pågældende. Afsættelse af bestyrelsesmedlemmer er et vidtgående indgreb, hvorfor der skal være forhold af særlig alvorlig karakter for fonden, før styrelsen på den måde griber ind i bestyrelsessammensætningen.

Derudover kan Erhvervsstyrelsen nedsætte et vederlag til et eller flere bestyrelsesmedlemmer, hvis vederlaget findes for højt, anmode skifteretten om at tvangsopløse fonden samt permutere vedtægten, dvs. gennemføre vedtægtsændringer uden bestyrelsens samtykke.

Endelig kan Erhvervsstyrelsen iværksætte en granskning af nærmere angivne forhold vedrørende en erhvervsdrivende fond, dens forvaltning eller årsrapporter, såfremt der i en konkret fond er foretaget aktiviteter eller truffet beslutninger, der efter Erhvervsstyrelsens opfattelse fordrer en nærmere undersøgelse. En granskning er imidlertid omkostningskrævende og af indgribende karakter for fonden, hvorfor det forudsættes, at det kun bliver anvendt i tilfælde, hvor der foreligger vægtige grunde, samt at det begrænses i omfang til de relevante forhold.

Flere bestemmelser i erhvervsfondsloven er strafbelagt. Erhvervsfondslovens bestemmelser om straf tilsigter, at fondens ledelse skal forvente en sanktion, hvis de overtræder de pligter, der følger med hvervet. Strafbestemmelserne er dog sjældent anvendte sanktioner. Det skal ses i sammenhæng med, at erhvervsfondsloven indeholder en række andre sanktionsmuligheder overfor medlemmer af ledelsen, der ikke overholder fondslovgivningen.

Manglende overholdelse af kravet i erhvervsfondslovens § 60, stk. 1, om redegørelse for god fondsledelse medfører ikke bøde efter erhvervsfondslovens strafbestemmelser. Bestyrelsen kan dog efter årsregnskabslovens strafbestemmelser straffes med bøde ved overtrædelse af oplysningskravet i årsregnskabslovens § 77 a.

Har Erhvervsstyrelsen givet fondens bestyrelse et påbud om at indsende en redegørelse for god fondsledelse, og efterkommer bestyrelsen ikke dette påbud, kan styrelsen som tvangsmiddel give bestyrelsen daglige eller ugentlige bøder indtil redegørelsen er indsendt.

Det har ikke været intentionen med erhvervsfondslovens krav om, at bestyrelserne skal forholde sig til og redegøre for anbefalingerne for god fondsledelse, at Erhvervsstyrelsen som fondsmyndighed skulle efterprøve rigtigheden af fondenes årlige redegørelser.

Det har derimod været intentionen, at anbefalingerne for god fondsledelse på samme måde som anbefalingerne for god selskabsledelse, der blev udstedt i 2001, skulle være frivillige at følge. Anbefalingerne er dermed – i modsætning til lovgivning – ikke-bindende og kan ikke håndhæves ved domstolene. Det er op til den enkelte erhvervsdrivende fond, om den vil følge anbefalingerne, eller om det for fonden er mere hensigtsmæssigt at være indrettet anderledes, end det anbefales, når blot afvigelsen begrundes i overensstemmelse med ”følg eller forklar”-princippet, der er forankret i erhvervsfondslovens § 60, stk. 1.

Det er fondenes interessenter, der i sidste ende bør og vil sanktionere i det omfang, fondene ikke lever op til, hvad der er god skik inden for fondsledelse.

Antal påbudssager siden 2020

Erhvervsstyrelsen har ikke mulighed for at opgøre det nøjagtige antal af sager, hvor styrelsen har givet et påbud til en erhvervsdrivende fonds bestyrelse, da det ikke er alle typer af sager, som i styrelsens sagsbehandlingssystem bliver opmærket med, hvilket reaktion en afgørelse indeholder.

Det kan dog oplyses, at der i hvert fald er givet følgende påbud i såkaldte kontrolsager i perioden 2020-2024.

	2020	2021	2022	2023	2024
Antal påbud	39	53	42	166	35

Erhvervsstyrelsen kan derudover generelt oplyse det følgende om styrelsens kontrol af de erhvervsdrivende fonde i form af risikobaserede og temabaserede kontrolsager.

De risikobaserede kontrolsager rejses på baggrund af et risikoparameter, f.eks. fonde, som kan have foretaget uddelinger uden tilstrækkelige frie reserver, men de kan også være rejst på baggrund af andre forhold, f.eks.

andre relaterede sager, henvendelser fra tredjemand eller omtale i pressen.

De temabaserede kontrolsager rejses på baggrund af et tema, som styrelsen på tidspunktet har et særligt fokus på, f.eks. forbuddet mod arbejdende bestyrelsesformand, kravet om vederlagsoplysninger samt redegørelse for god fondsledelse.

Nedenfor er vist en tabel over rejste kontrolsager i perioden 2020-2024.

	2020	2021	2022	2023	2024
Risikobaseret kontrol	54	39	61	82	66
Temabaseret kontrol	153	179	34	209	48
I alt	207	218	95	291	114

Som udgangspunkt er fondene blevet bedt om at indsende en redegørelse for de relevante forhold. Hvis Erhvervsstyrelsen har vurderet, at lovgivningen ikke har været overholdt, er sagerne blevet afsluttet ved et påbud, en påtale eller vejledning afhængig af den konkrete overtrædelses karakter og alvor.

Erhvervsstyrelsen kan i relation hertil oplyse, at styrelsen i 2023 gennemgik alle erhvervsdrivende fondes redegørelser for god fondsledelse.

Formålet med gennemgangen var at undersøge, i hvilket omfang bestyrelserne vælger at følge eller forklare de enkelte anbefalinger for god fondsledelse. Formålet var samtidig at undersøge regelefterlevelsen blandt de erhvervsdrivende fonde – f.eks. om den enkelte bestyrelse havde forholdt sig til anbefalingerne for det seneste regnskabsår, eller om redegørelsen for god fondsledelse var tilgængelig på fondens hjemmeside i det tilfælde, hvor redegørelsen ikke fremgik af årsrapporten.

Undersøgelsen førte til følgende tre reaktioner fra styrelsen:

- 84 erhvervsdrivende fonde fik et brev med påbud om at indsende redegørelsen for den afsluttede regnskabsperiode og samtidig et påbud om fremover at overholde reglerne om god fondsledelse.

Disse påbudsbreve blev sendt til fonde, hvor årsrapporten ikke forholdt sig til anbefalingerne for god fondsledelse, eller hvor der var henvist til en hjemmeside, hvor der ikke var offentliggjort nogen redegørelser for god fondsledelse, samt til fonde, hvor linket i årsrapporten førte til en forældet redegørelse for god fondsledelse.

- 39 erhvervsdrivende fonde fik et brev, der alene indeholdt et påbud om fremover at overholde reglerne om god fondsledelse.

Disse påbudsbreve blev sendt til fonde, hvor redegørelsen for god fondsledelse indeholdt alvorlige mangler, samt til fonde, hvor linket i årsrapporten førte til en redegørelse for god fondsledelse, som ikke indeholdt en regnskabsperiode.

- 69 erhvervsdrivende fonde fik et brev med vejledning tilpasset den konkrete fonds fejl og mangler.

Disse vejledningsbreve blev sendt til fonde, hvor redegørelsen for god fondsledelse indeholdt 10 eller flere konkrete anbefalinger, som fonden ikke havde forholdt sig til, samt til fonde, hvor linket i årsrapporten enten ikke virkede eller ikke førte direkte til det sted, hvor redegørelserne lå, men hvor det dog var muligt at finde en redegørelse andetsteds på hjemmesiden.

Økonomiske og administrative konsekvenser for de erhvervsdrivende fonde

Den nugældende erhvervsfondslov blev vedtaget af Folketinget i 2014 på baggrund af Erhvervsfondsudvalgets rapport og indebar en modernisering af lovgrundlaget for erhvervsdrivende fonde på linje med selskabslovgivningen, en øget åbenhed om bestyrelsens aktiviteter og uddelinger samt en styrkelse af fondsmyndighedens muligheder i forhold til bestyrelsen.

I forbindelse med fremsættelsen af lovforslaget blev der gennemført en undersøgelse af de forventede administrative konsekvenser i form af omstillingsomkostninger og løbende byrder, som lovforslaget ville medføre for erhvervslivet.

Den gennemførte undersøgelse af de administrative konsekvenser estimerede overordnet set, at harmoniseringen med selskabsloven og krav vedrørende ledelse ville medføre omstillingsomkostninger for ca. 17 mio. kr. og løbende administrative byrder for ca. 5 mio. kr. på samfunds-niveau årligt.

I undersøgelsen blev det anslået, at kravet om, at bestyrelserne skal forholde sig til og redegøre for anbefalingerne for god fondsledelse, ville medføre administrative omstillingsomkostninger på 7,7 mio. kr., svarende til 5.949 kr. pr. erhvervsdrivende fond, hvor de administrative aktiviteter blev anslået til 11,67 timer pr. erhvervsdrivende fond.

Den løbende opdatering af redegørelsen for god fondsledelse i forbindelse med eksempelvis ændringer i strategi eller anden praksis blev anslået at medføre løbende administrative byrder på 3,0 mio. kr., svarende

til 2.298 kr. pr. erhvervsdrivende fond, hvor de administrative aktiviteter blev anslået til 3,5 timer pr. erhvervsdrivende fond.

Økonomiske og administrative konsekvenser for Erhvervsstyrelsen

Lovforslaget blev skønnet at medføre en række nye sagsbehandlingsopgaver for Erhvervsstyrelsen. På baggrund heraf blev det anslået, at der skulle tilføres i alt 4 årsværk til varetagelse af den øgede sagsbehandling af fondsmyndighedsopgaver.

Lovforslaget ville endvidere medføre, at Erhvervsstyrelsen skulle varetage sekretariatsfunktionen for Komitéen for god Fondsledelse, der blandt andet fik til opgave løbende at vurdere anbefalingerne for god fondsledelse, således at det til stadighed sikres, at anbefalingerne er udtryk for den bedste standard inden for god fondsledelse. Komitéen fik endvidere til opgave at følge op på den afrapportering, som fondene giver på anbefalingerne.

Det blev på baggrund af Erhvervsstyrelsens erfaringer med tilsvarende sekretariatsbetjening for Komitéen for god Selskabsledelse anslået, at der skulle tilføres 1 årsværk til at varetage den almindelige sekretariatsfunktion. Dog blev det anslået, at der skulle tilføres 1,5 årsværk i 2014 som følge af selve opbygningen af sekretariatsfunktionen. Herudover blev det anslået, at der skulle tilføres 0,1 mio. kr. pr. år til afholdelse af møder m.v. i komitéen.

Omkostninger til Erhvervsstyrelsens tilsyn og kontrol med de erhvervsdrivende fonde, registreringer, modtagelse og bekendtgørelse af årsrapporter samt andre relaterede opgaver vedrørende administration af erhvervsfondsloven dækkes af det årsgebyr, der opkræves hos de erhvervsdrivende fonde.

Det er ikke muligt at redegøre nærmere for Erhvervsstyrelsens konkrete brug af ressourcer i forhold til bestyrelsernes redegørelse for god fondsledelse, men det kan oplyses, at Erhvervsstyrelsen i perioden 2020-2024 i gennemsnit har anvendt ca. 8 årsværk på det samlede tilsyn og kontrol med de erhvervsdrivende fonde. Det kan derudover oplyses, at indtægterne fra årsgebyret i 2024 udgjorde 7,8 mio. kr., og at udgifterne udgjorde 8,1 mio. kr.”

Med venlig hilsen

Morten Bødskov